

Sygnatura akt II Cz 42/15

POSTANOWIENIE

K., dnia 17 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu Wydział II Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO. Wojciech Vogt

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2015 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa W. P.

przeciwko pozwanemu (...) S.A. z siedziba w S.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

od postanowienia Sądu Rejonowego w Kaliszu z dnia 8 stycznia 2015 r. , sygn. akt I C 2715/14

postanawia:

oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Kaliszu oddalił wniosek powoda o zwolnienie go od kosztów sądowych . Ustalił, że opłata od pozwu wynosi 2.250 zł . Powód prowadzi gospodarstwo domowe wraz z żoną, oboje utrzymują się z emerytury , a ich łączne dochody wynoszą 3.630 zł miesięcznie. Zamieszkują w lokalu komunalnym. Pomagają wnukom, których rodzice nie żyją. W 2013 r. powód otrzymał od pozwanego zadośćuczynienie w wysokości 15.000 zł .

Zażalenie od tego rozstrzygnięcia złożył powód wskazując, że nie wiedząc o przysługujących mu roszczeniach nie czynił wcześniej oszczędności na dokonanie opłaty sądowej. Obecnie nie jest w stanie tej opłaty uiścić.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił i ocenił, że powód jest w stanie ponieść koszty sądowe bez uszczerbku koniecznego utrzymania dla siebie i rodziny. Powód wraz z małżonką posiada stałe dochody w wysokości 3600 zł miesięcznie. Należy zwrócić uwagę, że są oni w stanie spłacać miesięcznie kredyt w wysokości 660 zł miesięcznie. Obowiązek spłaty kredytu nie może wyprzedzać obowiązku uiszczenia opłaty sądowej.

Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych ma charakter wyjątkowy. Nie bez znaczenia jest fakt, iż w razie przegrania sporu przez osobę zwolnioną od kosztów sądowych - następuje to na koszt Skarbu Państwa, a więc wszystkich podatników. Opłaty sądowe stanowią rodzaj danin publicznych. Zwolnienia od ponoszenia tego rodzaju danin stanowi odstępstwo od konstytucyjnego obowiązku ich powszechnego i równego ponoszenia, wynikającego z art. 84 Konstytucji RP. Dlatego też zwolnienia mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją uzasadnione

powody do przerzucenia ciężaru dotyczącego danej osoby na współobywateli. Z ich bowiem środków pochodzą dochody budżetu państwa, z których pokrywa się koszty postępowania sądowego w razie zwolnienia skarżącego z obowiązku ich ponoszenia (por. postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 stycznia 2005 r., FZ 478/04, LEX nr 393645 oraz z dnia 31 lipca 2008 r., II FZ 297/08, LEX nr 493855).

W swoim orzecznictwie Sąd Najwyższy wyraził również pogląd, iż instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób najuboższych, które bez drastycznego ograniczenia bieżących kosztów związanych z ich egzystencją nie są w stanie ponieść kosztów sądowych. Chodzi zatem o sytuacje, w których strona nie tylko wykáže, że nie posiada bieżących dochodów, czy też jakichkolwiek oszczędności na pokrycie ewentualnych kosztów związanych z toczącym się postępowaniem sądowym, ale również nie jest w stanie w żaden sposób takich środków zdobyć w oparciu o majątek, którego jest właścicielem. Ubiegający się o taką pomoc winien w każdym przypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1984 r., II CZ 104/84).

Do niezbędnych kosztów utrzymania nie można bowiem wliczać konieczności spłaty kredytów zaciągniętych celem osiągnięcia wyższego poziomu konsumpcji. Każdy obywatel ma prawo dążyć do osiągnięcia tego wyższego poziomu ale nie kosztem kredytowania jego wydatków w zakresie kosztów sądowych przez Państwo. Zwolnienie powoda od kosztów sądowych – z uwagi na obciążenia kredytowe – byłoby nadużyciem przepisu art. 102 ustawy o kosztach sądowych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności należało, zgodnie z art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzec jak w sentencji.